

МИЛЕ СТАНИЋ

Комисија за доделу двеју равноправних награда „Златна архива“ Фондације Александра Арнаутовића, на својој седници од 17. новембра 2020. године, једногласно је донела одлуку да се награда „Златна архива“ за 2020. годину додели Милету Станићу, архивском саветнику у пензији Архива Српске академије наука и уметности (САНУ), за изузетан дугогодишњи допринос унапређењу архивске делатности и заштити архивске грађе у Србији.

Миле Станић рођен је 1953. године у селу Бараћи, општина Мркоњић Град (БиХ), где је завршио основну школу, а гимназију друштвено-језичког смера у Земуну. Дипломирао је на Групи за општу и националну историју Филозофског факултета Универзитета у Београду.

После студија радио је у више београдских основних и средњих школа, а од 1983. до 2020. године у сталном је радном односу у Архиву САНУ.

У свом дугогодишњем раду у архивској струци, прошао је кроз све фазе стручног усавршавања и напредовања – завршио је архивистички стручни течај у Архиву Србије и стекао звање архивисте, потом вишег архивисте, а 2011. године, и највише звање архивског саветника. Дужи низ година радио је као заменик управника Архива САНУ.

У Архиву САНУ радио је на сложеним архивистичким пословима – на преузимању архивске грађе и заоставштина од појединаца, уносу података у Књигу пријема архивске грађе, вршио стручни одабир архивске грађе за конзервацију, радио на сређивању и обради архивске грађе, изради информативних средстава – аналитичког и сумарног инвентара, регеста и пописа предмета. Обрадио је већи број личних фондова и израдио информативна средства о архивској грађи из заоставштина Михаила Ристића, Виктора Новака, Светислава Предића, Илије Гарашанина, Тодора Стефановића Виловског, архимандрита Нићифора Дучића, Андре Николића, Слободана Јовановића, Љубице Марић, Богдана Поповића, Богдана Љ. Поповића, Божицара Ковачевића, Бранка (Бране) Миљковића. Миле Станић је средио и обрадио и бројна документа из различитих збирки Архива САНУ попут записника о изјавама (саслушањима) српских избеглица, документа о поступцима изручења Андрије Артуковића, документа о Сими Марковићу, затим писма и песме Јуре Каштелана, писма Милана Беговића Браниславу Војиновићу, грађу о усташама и усташком покрету као и досијеа преминулих чланова САНУ.

Миле Станић, као врстан историчар, бави се историјом Срба у 19. и првој половини 20. века, а посебно објављивањем архивске грађе из овог периода. Учествовао је на више научних скупова, а радови су му објављивани у стручним публикацијама и историјским часописима. Израдио је енциклопедијске јединице – о Архиву САНУ (за *Енциклопедију српске историографије* и *Српску енциклопедију*) и око 80 биографија за *Српски биографски речник*.

На основу анализе Станићевог дугогодишњег рада у архивској струци и прегледа библиографије његових радова (у прилогу), Комисија за доделу награде „Златна архива“

Фондације Александра Арнаутовића једногласно је одлучила да награда за 2020. годину припадне архивском саветнику Милету Станићу.

Комисија најсрдачније честита Милету Станићу – добитнику „Златне архиве“ за 2020. годину.

Нада Петровић, председник Комисије за доделу „Златне архиве“
Фондације Александра Арнаутовића

Библиографија објављених радова Милета Станића:

1987–1988.

„Два писма Војислава Илића Михаилу Г. Ристићу“, *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*, књ. LIII и LIV.

1989.

„Писма Бранислава Нушића Михаилу Г. Ристићу“, *Историјски гласник*, св. 1–2.

1989–1990.

„Петар Кочић у извештају Српске мушке гимназије у Скопљу“, *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*, књ. LV и LVI.

1991.

„Наративни извори о Балканским ратовима у Архиву САНУ“, *Први балкански рат. Научни скуп*. Одељење историјских наука, књ. LX, књ. 19.

1992.

„Три Нушићева писма из Приштине“, *Гласник Баштина*, св. 3.

1994.

„Илустративни материјал из јужне Србије у заоставштини Феликса Каница у Архиву САНУ“, *Лесковачки зборник XXXIV*.

„Библиографија Љубомира Дурковића–Јакшића“, *Археографски прилози* 16.

1997.

„Грађа о српским школама на подручју Скопског конзулата 1905. године“, *Споменик СXXXVI*, Одељење историјских наука, књ. 10.

„Југоисточна Србија у Дневнику Милана Ђ. Милићевића од 1877. до 1885. године“, *Лесковачки зборник XXXVII*.

1998.

„Писма Лује Војновића Љубомиру Дурковићу“, *Свеске Матице српске*, 34. Грађа и прилози за културну и друштвену историју. Серија друштвених наука, св. 9.

1999.

Водич кроз Архив Друштва српске словесности (1842, 1845–1864), коауторска књига са Славицом Илић.

„Михаило Г. Ристић: Свештеници са којима сам радио“, *Вардарски зборник*, 1.

2000.

О обнови манастира Раче у време прве владавине кнеза Милоша, Рачански зборник, 5.
„Заоставштина Михаила Г. Ристића у Архиву САНУ у Београду“, *Архивска грађа*
као извор за историју, Међународни научни скуп .

2001.

Доживљаји и успомене, казивања Петра Иванишевића, Приредио за штампу с
академиком Василијем Крестићем.

2002.

„Прогон српских свештеника у Босни 1914. године“, *Зборник за историју Босне и*
Херцеговине, 3.

2003.

„Успомене на митрополите с којима сам радио Михаила Г. Ристића“, *Вардарски*
зборник, 2.

„Коста Протић о Русима“, *Мешовита грађа – Miscellanea, бр. 21.*

2004.

„Непознате песме Анђелка Крстића“, *Вардарски зборник, 3.*
„Прилози биографији и библиографији Стојана Бошковића“, *Ресава (Горња и*
Доња) у историји, науци, књижевности и уметности. Дани српског духовног
преображења. Научни скуп.

2005.

„Станојло Димитријевић, приповедач и уредник „Српског Косова“, *Ресава (Горња*
и Доња) у историји, науци, књижевности и уметности Дани српског духовног
преображења. Научни скуп.

„Реаговања на именовање Пантелије Срећковића за академика“, *Митолошки*
зборник, 14.

Извршио стручну редакцију код објављивања дела Драгослава Страњаковића,
Илија Гарашанин.

2006.

„О путовању Михаила Г. Ристића по Битољском вилајету 1899–1901. године“,
Вардарски зборник, 5.

2007.

„Манасија у песмама и прози јеромонаха Митрофана Матића“, *Дани српског*
духовног преображења. Научни скуп. Манастир Манасија (Ресава) у виђењима
историјских и књижевних извора, путописаца, картографа и песника XIX–XXI века.

2008.

„Мишљење Турака о Србима“, *Вардарски зборник, 6.*
„Белешка Јована Мишковића о Манасији и о фресци деспота Стефана Лазаревића“,
Деспот Стефан и његова Манасија. Дани српског духовног преображења. Научни скуп.

2009.

„Римокатолички клер у усташком покрету по белешкама Виктора Новака за *Magnum Crimen*“, *Зборник о Србима у Хрватској*, 7.

„Страдања свештеника Захумско-херцеговачке епархије у Првом светском рату“, *Зборник за историју Босне и Херцеговине*, 6.

„Деспот Стефан Лазаревић у преписци Илариона Руварца“, *Деспот Стефан Лазаревић у науци, историји, књижевности и уметности*. Дани српског духовног преображења. Научни скуп.

2010.

„Библиографија часописа „Српска школа“, *Вардарски зборник*, 7.

Књига: *Грађа о именовану првих чланова Српске краљевске академије*.

2011.

Записници седница Друштва српске словесности 1842–1863, књига с академиком Василијем Ђ. Крестићем.

„Радови Василија Ђерића о Старој Србији и Македонији“, *Вардарски зборник*, 8.

2012.

Предлог о отварању српских конзулата у Призрену и Велесу, *Вардарски зборник*, 9.

„Друштво српске словесности и Хрвати“, *Глас СДХХ*, Одељење историјских наука, књ. 16.

Списак Хрвата и муслимана који су учествовали у убијању Срба у Мостару и околини, *Зборник за историју Босне и Херцеговине*, 7.

Приредио за штампу *Пљевља и манастир Света Тројица: (борба против расрбљивања до ослобођења од Турака 1912. године)*, дело Љубомира Дурковића Јакшића.

2013.

„Милан Будимир и Српска академија наука и уметности – прилог библиографским истраживањима“, *Прилозима за књижевност, језик, историју и фолклор*, књ. 79.

2015.

Књига: *Митрополит Ђорђе Николајевић и први попис православних Срба (мркоњићградски и герзовачки протопрезвитерат)*.

„Извештај Арсенија Шијаковића из 1879“, *Вардарски зборник*, 10.

Младост једног поколења (успомене 1880–1920); Дневник од године 1914. до 1918, Николе Стојановића. Приредио за штампу М. Станић.

„Преписка Јована Цвијића“, (коауторски са академиком Видојком Јовићем) у: *Јован Цвијић живот, дело, време – поводом 150 година од рођења*.

2016.

„Дебарско-велешко епархија у извештајима њеног секретара 1901–1902“, *Вардарски зборник*, 11.

2017.

Водич кроз Архив Српског ученог друштва 1864–1892. књига с академиком Василијем Ђ. Крестићем и Драгославом Опсеницом.

„Први статут Друштва „Светог Саве“, *Братство XXI*.

„Добротвор митрополит Ђорђе Николајевић“, *Даница*, српски народни илустровани календар за 2017.

2018.

„Преписка Стојана Новаковића у Архиву САНУ“, *Стојан Новаковић поводом сто седамдесет пет година од рођења*, Научни скупови, књ. CLXXII, Председништво, књ. 11.

„Терор и злочини Аустроугарске над Србима у Босни и Херцеговини 1914–1918“, *Гласник удружења архивских радника Републике Српске*, 10.

„Библиотека Друштва „Светог Саве“, *Братство XXII*.